

Program - eftermiddag

13.00 Inledning

13.05 Andrea Karlsson, myndighetssamordnare Växjö kommun

13.15 Maria Tjelander, regionkoordinator mot människohandel och prostitution

13.25 Center mot arbetslivskriminalitet Syd (AKC Syd)

14.25 Gruppdiskussioner inklusive fika

14.50 Uppsamling och gemensam diskussion

15.15 Avslut

Andrea Karlsson, myndighetssamordnare Växjö kommun

Länsstyrelsen
Kronoberg

Växjö
kommun

Växjö Kommun

Myndighetsgemensamma insatser

Vår organisation

Vår organisation

Samhällsbyggnadsförvaltningen

Miljö- och byggavdelningen

Miljö- och byggnämnden

Miljöskyddsenheten

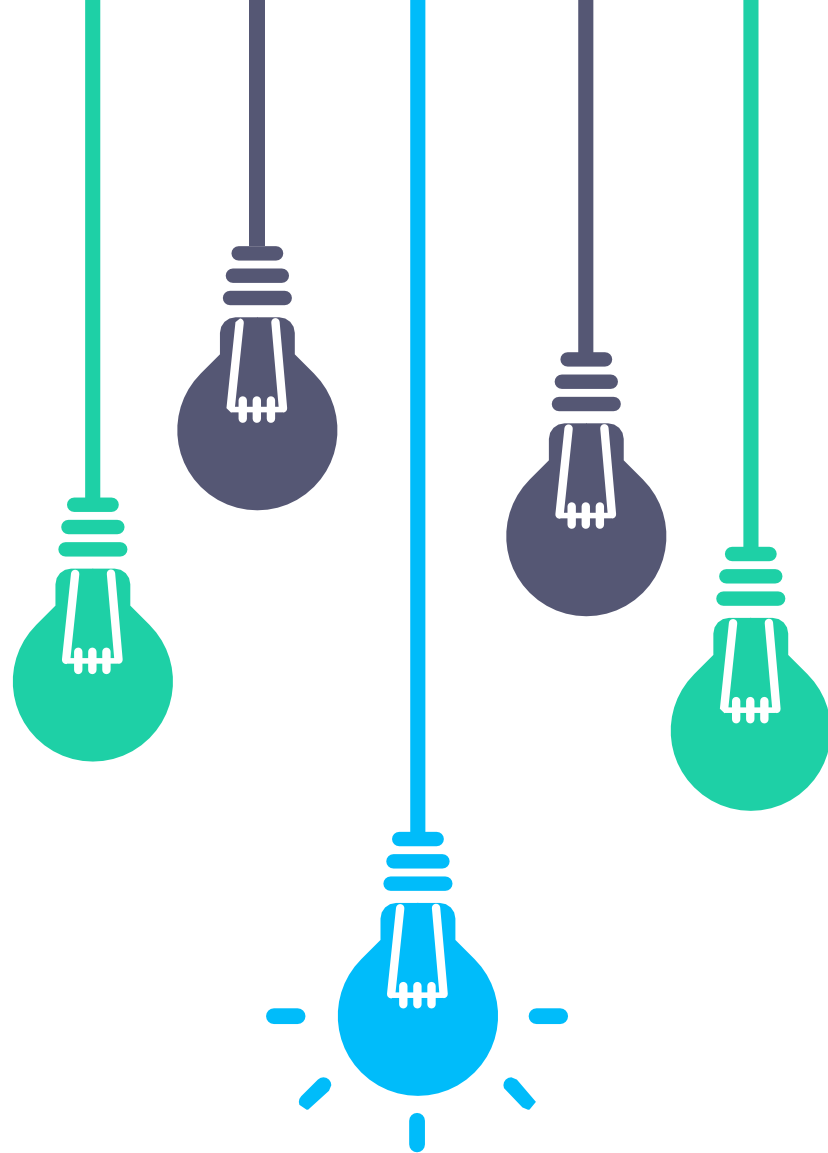
Livsmedels- och
hälsoskyddsenheten

Bygglövsenheten

Vår organisation

Myndighetsgemensamma insatser

Tillsynsplan 2023

Nämnden beslutar att utveckla kommunens myndighetssamverkan för att motverka osund konkurrens och utveckla avdelningens brottsförebyggande arbete.

Handlingsplan 2024-2028, *Myndighetssamverkan Växjö*

Brottsförebyggande tillsynsarbete genom myndighetsgemensamma insatser och myndighetssamverkan.

Fokusområden

Olovliga boenden och samlingslokaler, fordonsverkstäder, avlopp, livsmedelsfusk, alkohol och tobak, rökcaféer, läkemedel, hygieniska behandlingsverksamheter, välfärdsbrott, människohandel, människoexploatering mm.

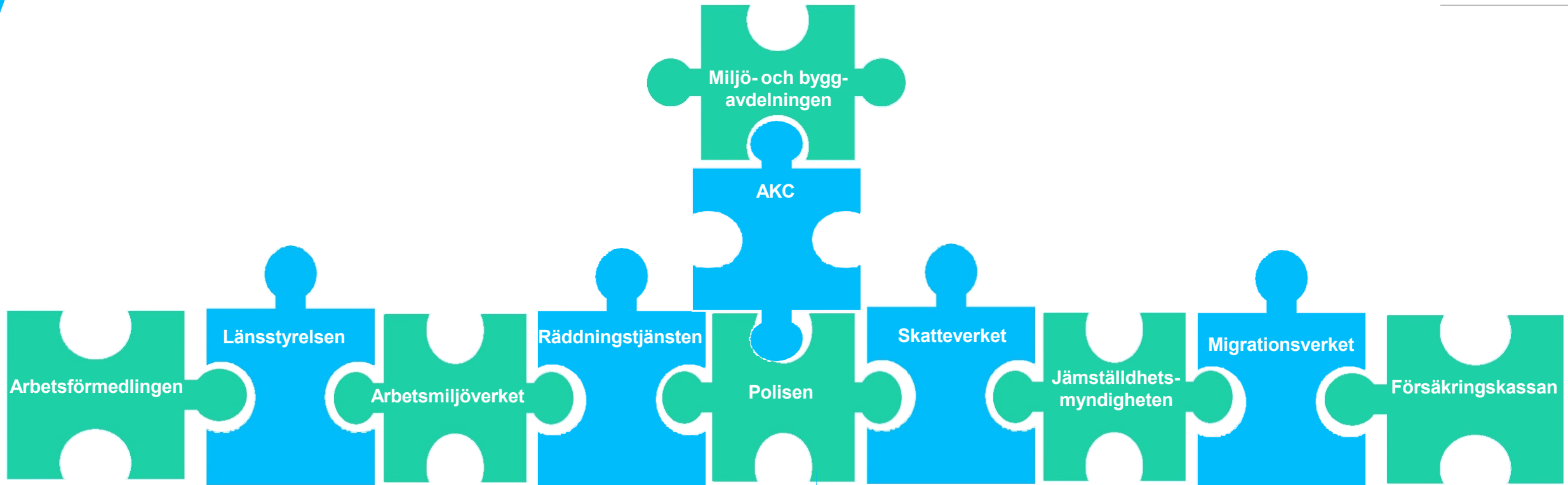

Växjö
kommun

Vad är en
myndighetsgemensam insats?

Samverkan

Växjö
kommun

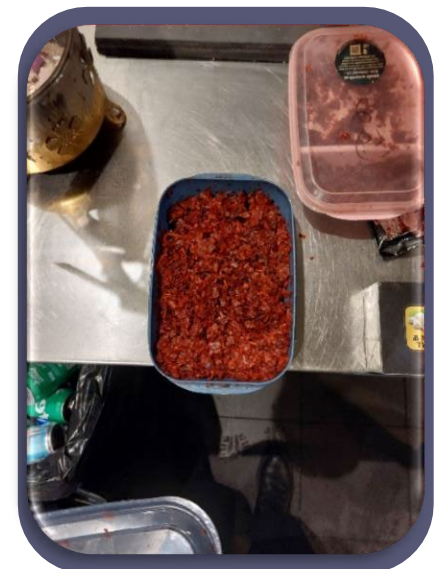
Exempel på
myndighetsgemensamma insatser i Växjö

Rökcaféer

➤ Resultat

- Rökfri lokal
- Beslagtag av olaglig tobak
- Föreläggande om **rökförbud**
- Vite på 10 000 – 200 000 kr

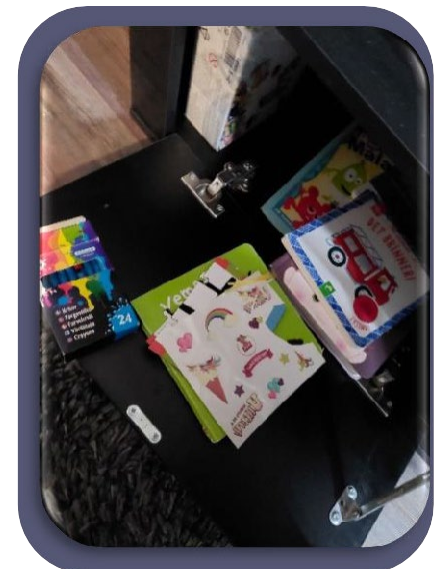
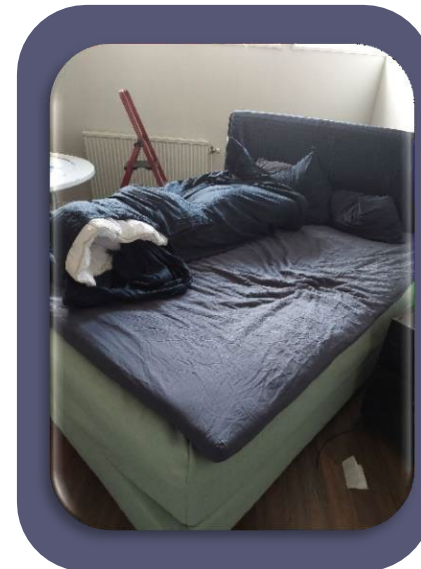
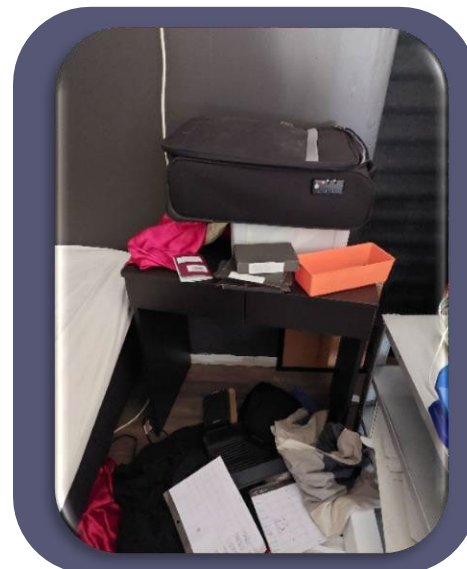
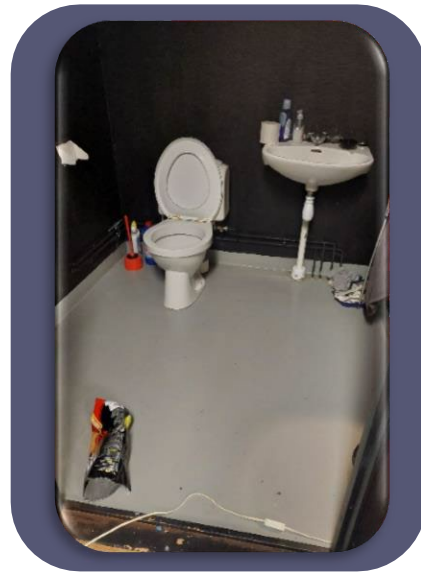

Olovliga boenden

➤ Resultat

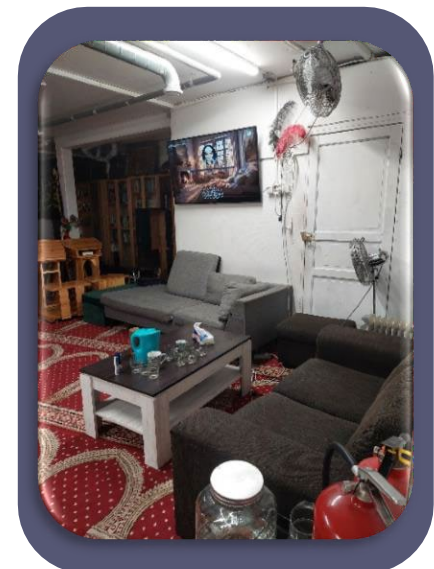
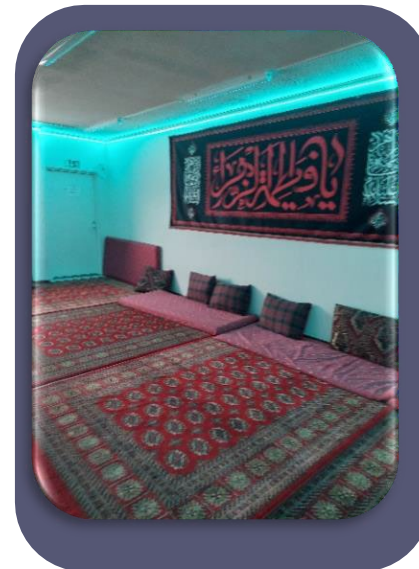
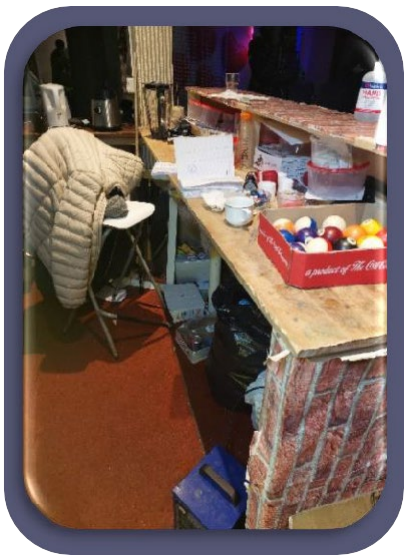
- Industrilokaler – förbud mot boende
- Föreläggande – upphörande av olovligt boende
- 50 000 kr i vite
- Avvecklande av olovliga boenden

Olovliga samlingslokaler

➤ Resultat

- Industrilokaler – förbud mot samlingslokal
- Föreläggande – upphörande av olovliga samlingslokaler
- Ca. 700 000 i sanktionsavgift

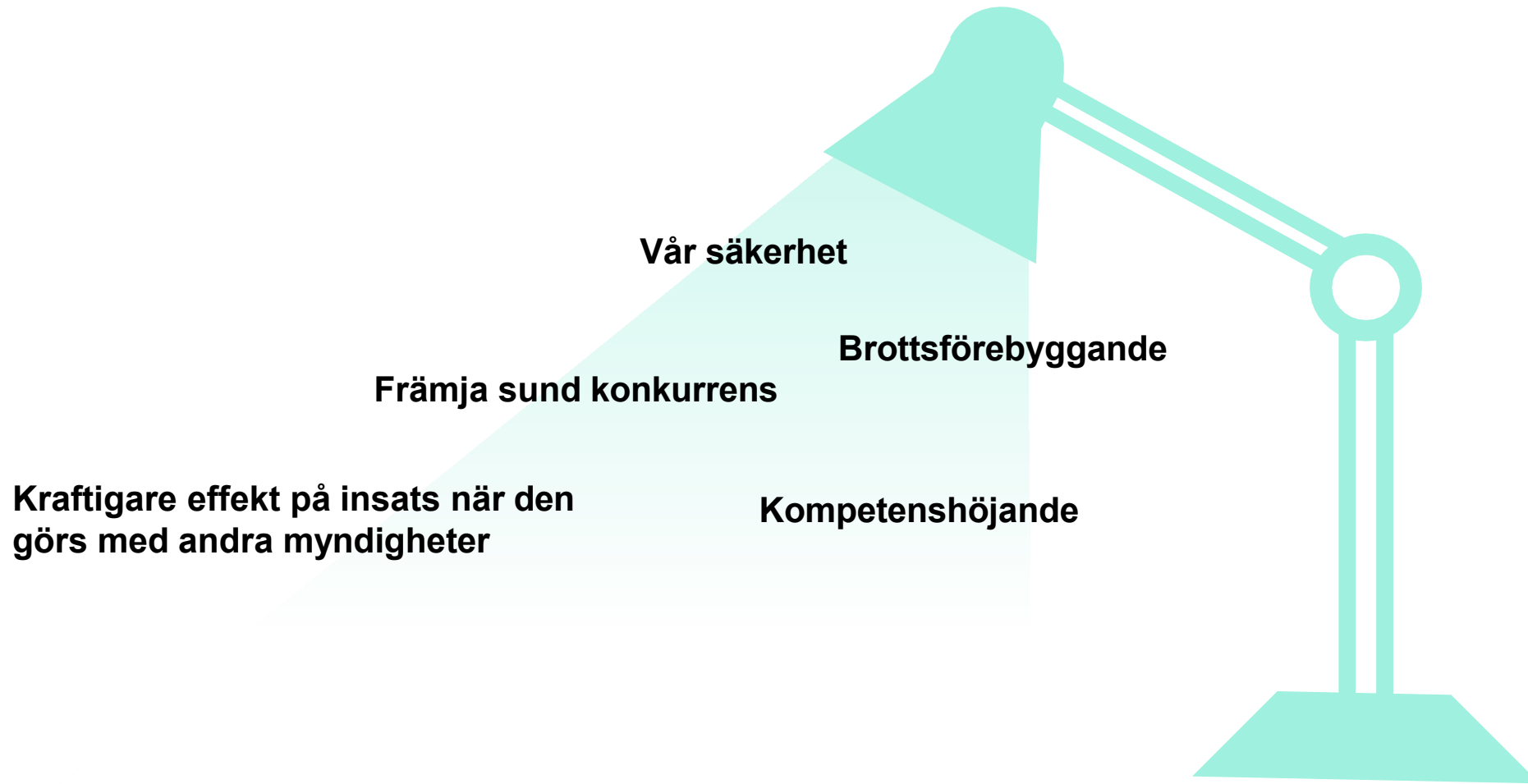
➤ Resultat

- Förbud att släppa ut avloppsvatten
- Föreläggande – upphörande av olovliga samlingslokaler
- Byggsanktionsavgift
- Sanktionsavgift enligt livsmedelslagen

MC-gäng

Fördelar med myndighetsgemensamma insatser

Växjö
kommun

Tack!

Kontaktuppgifter

Andrea Karlsson

Samordnare, myndighetssamverkan
Miljö- och byggavdelningen

0470-41241

samordnare@vaxjo.se

Maria Tjelander, regionkoordinator mot människohandel och prostitution

Länsstyrelsen
Kronoberg

Regionkoordinatorer mot prostitution och människohandel

Region Syd
Maria Tjelander, Sara Olsson,
Emma Turell och Elin Johansson

Regionkoordinatorer mot prostitution och människohandel i avtal med Jämställdhetsmyndigheten och Länsstyrelsen i Blekinge, Kalmar, Kronoberg och Skåne.

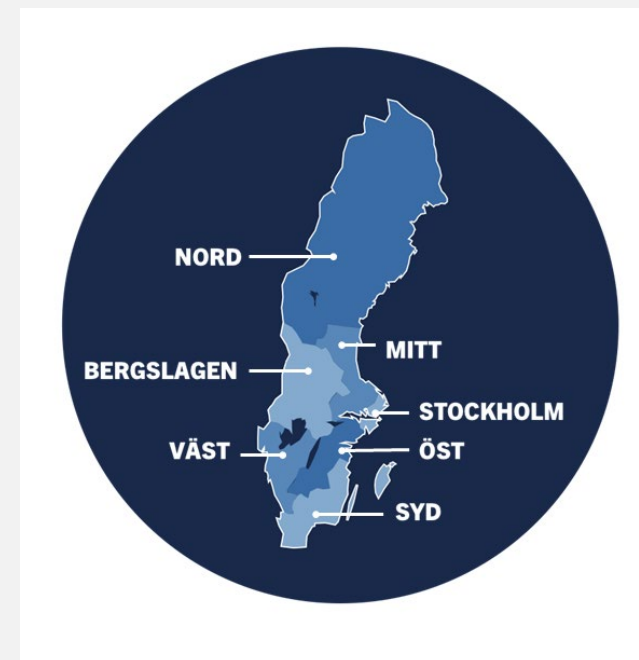
Regionkoordinatorers roll och uppdrag

Organisering

Regionalt uppdrag. Arbetsbeskrivning från Jämställdhetsmyndigheten, anställda vid socialtjänst i Växjö och Malmö. Finansieras även av länsstyrelserna. Ingen myndighetsutövning.

Arbetsbeskrivning

- **Ger stöd i individärenden**
  - Direktkontakt och stödjer förmodade brottsoffer till rätt stöd
  - Bedriver uppsökande arbete vid arbetsplatsinspektioner och på internet
  - Stödjer yrkesverksamma
  - Koordinerar insatser mellan berörda myndigheter och aktörer
  - Är kontaktpunkt vid frivilligt återvändande genom FN's återvändarprogram via **International Organization for Migration (IOM)**
- **Bidra i regional och nationell samverkan**
  - Ingår i ett Jämställdhetsmyndighetens nationell nätverk NMT (nationellt metodstödsteam mot prostitution och människohandel)
  - Ingår i regeringsuppdraget avseende arbetslivskriminalitet och ingår i Center mot Arbetslivskriminalitet (AKC Syd)
  - Regional samverkan med bl.a. länsstyrelserna och Polisens avdelning för människohandel (IGOB) och andra aktörer
- **Ger metodstöd och utbildar**

Målgrupper för regionkoordinatorer

Människohandel

- Sexuell exploatering
- Tvångsarbete
- Organhandel
- Krigstjänst
- "annat som innebär nödläge för den utsatte"
Kriminalitet
Tiggeri

Människoexploatering

- Arbete under uppenbart orimliga villkor
(Tiggeri och tvångsarbete)

Sex mot ersättning

- Personer som köper sex
- Personer som säljer sex

Åldrar

- Barn
- Vuxna

Kända fall för Regionkoordinatorer 2023

Sexuella ändamål

Totalt: 182

Vuxna Kvinnor: 157
Vuxna Män: 3
Minderåriga flickor: 7
Minderåriga pojkar: 3
Kvinna, vet ej ålder: 5
Man, vet ej ålder: 0
Annat kön: 2
Okänt kön vuxna: 4
Okänt kön barn: 1

Arbetskraft

Totalt: 189

Vuxna Kvinnor: 55
Vuxna Män: 128
Minderåriga flickor: 2
Minderåriga pojkar: 4
Kvinna, vet ej ålder: 0
Man, vet ej ålder: 0
Annat kön: 0

Kriminalitet

Totalt: 16

Vuxna Kvinnor: 0
Vuxna Män: 5
Minderåriga flickor: 0
Minderåriga pojkar: 11
Kvinna, vet ej ålder: 0
Man, vet ej ålder: 0
Annat kön: 0

Tiggeri

Totalt: 8

Vuxna Kvinnor: 0
Vuxna Män: 1
Minderåriga flickor: 4
Minderåriga pojkar: 3
Kvinna, vet ej ålder: 0
Man, vet ej ålder: 0
Annat kön: 0

Tvångsäktenskap

Totalt: 8

Vuxna Kvinnor: 8
Vuxna Män: 0
Minderåriga flickor: 0
Minderåriga pojkar: 0
Kvinna, vet ej ålder: 0
Man, vet ej ålder: 0
Annat kön: 0

Multipel

Totalt: 3

Vuxna Kvinnor: 2
Vuxna Män: 1
Minderåriga flickor: 0
Minderåriga pojkar: 0
Kvinna, vet ej ålder: 0
Man, vet ej ålder: 0
Annat kön: 0

Hushållsarbete

Totalt: 5

Vuxna Kvinnor: 5
Vuxna Män: 0
Minderåriga flickor: 0
Minderåriga pojkar: 0
Kvinna, vet ej ålder: 0
Man, vet ej ålder: 0
Annat kön: 0

Organhandel

Totalt: 1

Vuxna Kvinnor: 0
Vuxna Män: 1
Minderåriga flickor: 0
Minderåriga pojkar: 0
Kvinna, vet ej ålder: 0
Man, vet ej ålder: 0
Annat kön: 0

Frivilligt återvändande

- International Organisation for Migration (IOM)
- Stödpaket till personer som sålt sex och människohandelsoffer. Hjälpen syftar till att motverka att personer exploateras på nytt.

Regionkoordinatorer beslutar i samråd med IOM om en person har rätt att ansöka om programmet. Programmets utbud baseras på individuella behov och tillgång i hemlandet.

- Skyddsbedömning → avgör vidare insatser
- Hemresa, ledsagning vid behov
- Boende; skyddat boende, egen lägenhet (skyddsbehov)
- Ekonomisk hjälp, skolgång etc.
- Psykosocialt stöd, vårdinsatser

Alla Regionkoordinatorers
kontaktuppgifter hittar du
via QR-koden.

Regionkoordinatorer mot prostitution och människohandel region Syd

Maria Tjelander
Elin Johansson
Emma Turell
Sara Olsson

0706461912 maria.tjelander@vaxjo.se
0708431230 elin.johansson@malmo.se
0708511273 emma.turell@malmo.se
0701498927 sara.olsson@malmo.se

nspm.jamstalldhetsmyndigheten.se

Center mot arbetslivskriminalitet (AKC Syd)

Länsstyrelsen
Kronoberg

Center mot arbetslivskriminalitet

-

AKC Syd

Arbetslivskriminalitet

- Regeringsuppdrag sedan 2018
- Uppdatering i februari 2022;
  - Inrätta regionala center mot arbetslivskriminalitet (AKC)
  - Samlokalisera med befintliga regionala underrättelsecenter (RUC)
- Samtliga 7 AKC är igång sedan december 2023.

- Uppdatering av regeringsuppdraget 14 december, 2023;
  - *"Det förnyade uppdraget ska bland annat /../ slå hårdare mot den kriminella ekonomin, organiserad brottslighet i företagsmiljö och människoexploatering genom arbete."*

Ny lagstiftning

- Lag (2024:307) om uppgiftsskyldighet för att motverka felaktiga utbetalningar från välfärdssystemen samt fusk, regelöverträdelser och brottslighet i arbetslivet (LUFFA).
- Lagen trädde i kraft den 1 juli 2024
- Det ska bli lättare att samarbeta och dela information mellan de myndigheter som ingår i regeringsuppdraget mot arbetslivskriminalitet.

Definition av arbetslivskriminalitet

Kvalificerade förfaranden

- strider mot bestämmelser i författningar eller avtal
- och*
- rör arbetslivet

Kvalificerade förfaranden innebär att:

- arbetstagare utnyttjas
  - konkurrensen snedvrids
  - utförs i organiserad form eller systematiskt
- eller*
- allvarlig eller omfattande karaktär

Arbetslivskriminalitet

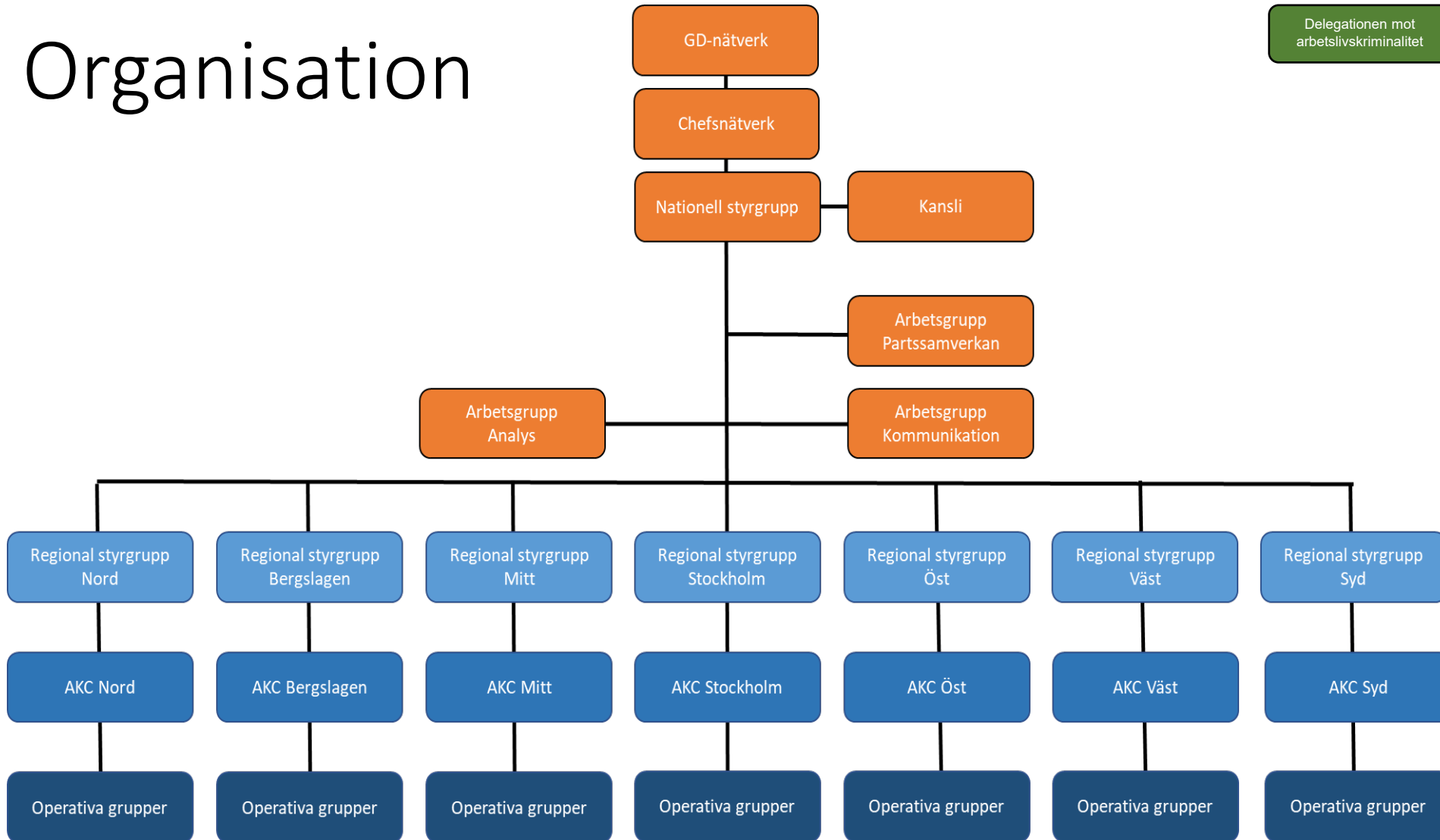
- en definition
- en inledande bedömning av omfattningen
- lärdomar från Norge

DELBETÄNKANDE AV
DELEGATIONEN MOT ARBETSLIVSKRIMINALITET

STATENS OFFENTLIGA
UTREDNINGAR
SOU 2022:36

Organisation

Delegationen mot arbetslivskriminalitet

NYHETER Byggväldet

Kriminella tvingar bort facket från byggen: ”Knäckte revben”

En ombudsman blir utsatt för ett stryppgrepp, en annan blir misshandlad så grovt att revbenen knäcks. Hot och våld gör att facket har slutat granska vissa byggen. Och att kriminella byggbolag kan härja fritt.

13 personer döms i mål om arbetslivskriminalitet

NYHETER

Under två år togs 40 miljoner ut i kontanter för att avlöna svart arbetskraft inom byggsektorn i Göteborg. I början på året väcktes åtal mot 13 personer som misstänktes för grova ekobrott. Den 19 april dömdes samtliga av Göteborgs tingsrätt.

Fyra personer har begärts häktade efter insats i norra Sverige

Enligt åklagaren ska barnflickorna blivit övervakade med kamera i sitt sovrum. Foto: Polisens förundersökning

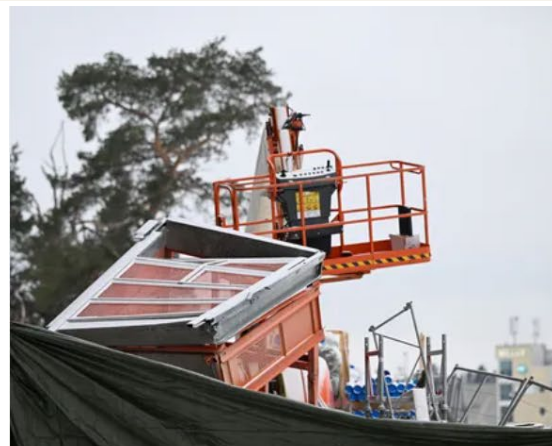
Krögarpar i Göteborg döms för människoexploatering

UPPDATERAD 7 SEPTEMBER 2023 PUBLICERAD 7 SEPTEMBER 2023

Efter jättekontrollen: 4 av 10 utstationeringar felaktiga

Hissolyckan i Sundbyberg

Fem personer omkom när en hiss rasade 20 meter på en byggarbetsplats i Ursvik i Sundbyberg. Olyckan skedde i ett bostadsområde vid ett bygge av en ett nytt lägenhetshus, under måndagsförmiddagen den 11 december. En förundersökning om arbetsmiljöbrott leds av åklagare. Samtidigt utreder Statens haverikommission olyckan.

Efter dödsolyckor – vittnar om tystnadskultur på Northvolt

Gurkans pris

De arbetar 12 timmar varje dag i växthuset – polisen utreder människoexploatering

”Arbetslivskriminaliteten göder organiserad brottslighet”

Outgoing
 Our Contract:
 - Full time nanny. Working monday-sunday.
 - Room and board we pay for all the costs
 - Salary 600 euro /month
 - Contract for 3 years. No holiday or traveling to Philippins the first 2 years.
 - Offering working visa for long term candidate.
 - 1 day off /month

Omfattningen

Utnyttjande av arbetskraften

- 170 000 personer som saknar ett giltigt tillstånd
- 22,5 miljarder per år i kostnad för arbetsplatsolyckor kopplade till arbetslivskriminalitet
- 1 miljard i kostnad per år avseende människohandel/människoexploatering

Skatter och avgifter

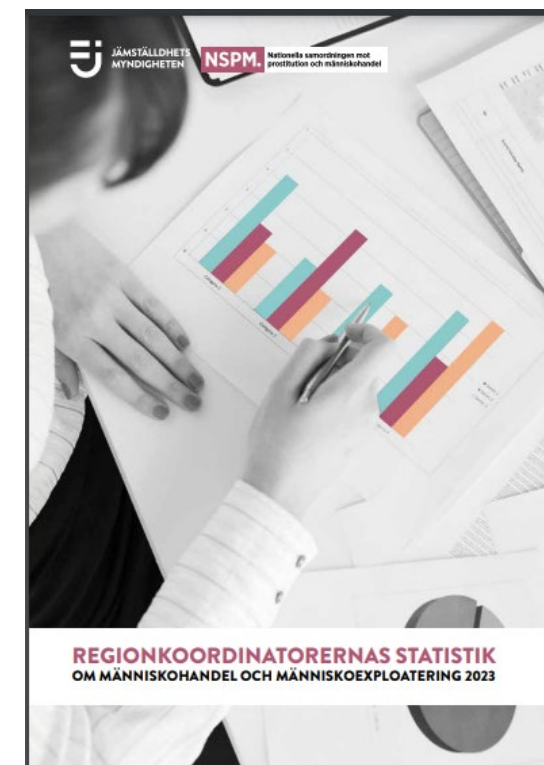
- 80-94 miljarder i oredovisade löneinkomster.
- 25-27 miljarder i skattebortfall.

Missbruk av välfärdssystemen

- 113 miljoner i felaktiga utbetalning avseende arbetslöshetsersättning
- 367-1,4 miljarder i felaktiga utbetalningar från Försäkringskassan

Arbetslivskriminalitet, organiserad brottslighet, människohandel/människoexploatering och kriminell ekonomi

Vad ska göras på AKC?

- Samordna operativa insatser
- Ansvarar för uppföljning av kontroller och tillser att respektive myndighet får del av den information som de behöver för att vidta åtgärder
- Planering och genomförande av brottsförebyggande åtgärder
- Delta i partssamråd
- Bidra till metodutveckling av det myndighetsgemensamma arbetet
- Samverka med andra aktörer när tillfälle ges

Inriktning

Strategiskt utvalda arbetsgivare

- Aktörer inom organiserad brottslighet som använder företag, där anställda utnyttjas, med mål om ekonomisk vinning

Strategiskt utvalda branscher

- Branscher som identifieras som extra utsatta för arbetslivskriminalitet där målet är att minska den branschens utsatthet

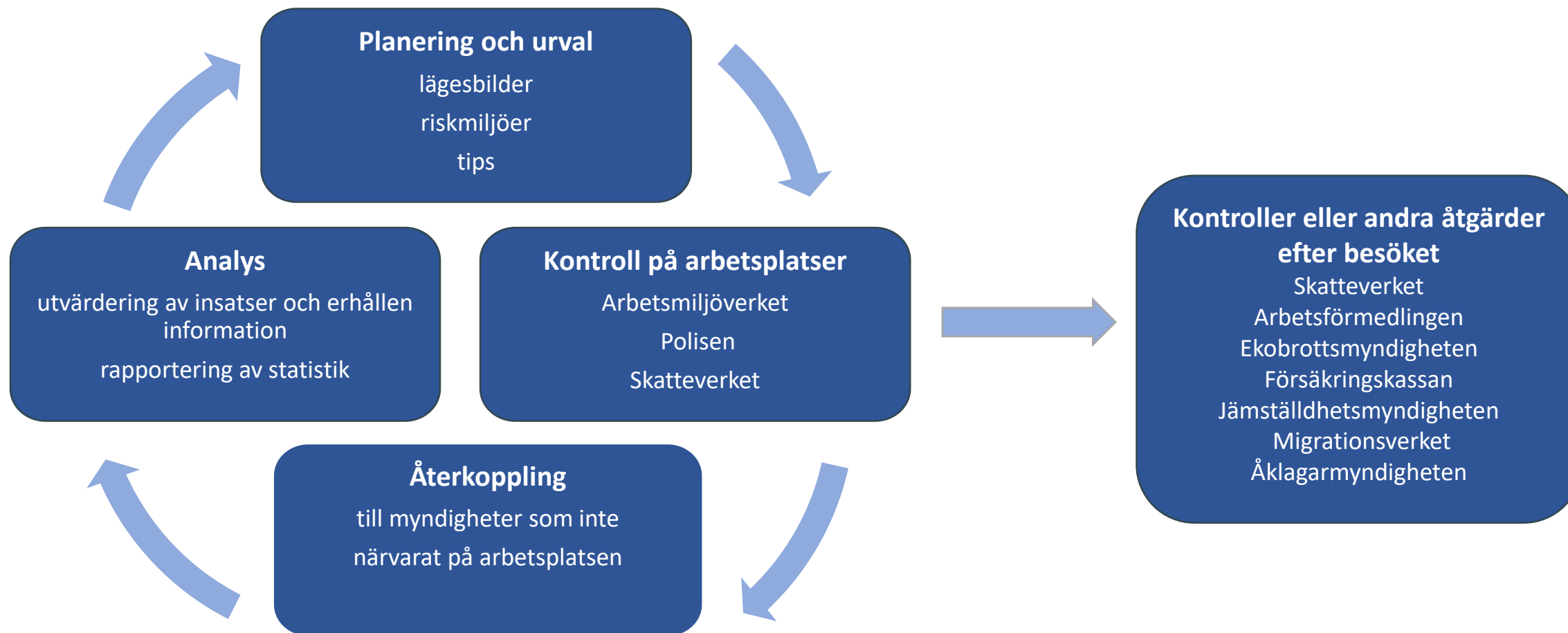
Strategiskt utvalda platser

- Arbeta på geografiskt avgränsade platser där det finns underrättelser om att det pågår brottslighet i arbetslivet.

Operativa objekt

- Företag och arbetsplatser där man snabbt kan göra kontroller för att uppnå effekter

Det operativa arbetet på AKC Syd

Brottsområden inom arbetslivskriminalitet

(Exempel)

Arbetskraft

Brott mot utlänningslagen

Människohandel
Människoexploatering

Ekonomi

Upphandling
Korruption

Utnyttjande av välfärdssystemen

Undandragande av skatter och
avgifter

Annan

Arbetsmiljö

Arbetstid

Utstationering

Trafikbrott

Miljöbrott

Personalliggare

Kassaregister

Livsmedel

Alla bidrar!

Migrationsverket

- kan återkalla arbetstillstånd

Arbetsmiljöverket

- kan lägga förbud på arbetsplatser, utdöma sanktionsavgifter och vite

Arbetsförmedlingen

- kan återkalla och återkräva lönebidrag och stöd

Skatteverket

- Kan ta ut kontrollavgifter, göra fördjupade kontroller och revisioner

Försäkringskassan

- kan återkalla och återkräva bidrag och stöd

Jämy

- Bidrar med brottsoffer-perspektiv. Hjälper praktiskt, nära samarbete med IGOB/Människohandel och socialtjänst.

Case bilverkstad **Fiktivt!**

Tips 12 september

- Polisen har en känsla att allt inte är som det ska på en bilverkstad
  - öppet på märkliga tider, mycket spring och röra samt att någon även bor där
  - Bilverkstaden heter Meckarkalle AB och har org.nr. 555555-4444

Planering och urval 20 september

- AKC Syd har möte där tipset tas upp
  - Alla får information om arbetsstället och vi bestämmer att det är intressant
  - Kontrollen bestäms äga rum den 27 september

Kontroll på arbetsplatsen 27 september 2024

- Fem anställda befinner sig på platsen, ägarens rings upp och kommer till platsen
  - Skatteverket – kassakontroll samt kontroll av personalloggaren
  - Arbetsmiljöverket – kontroll av teknisk utrustning
  - Polisen – kontroll av personerna på plats
- Jämställdhetsmyndigheten – pratar med de som arbetar där
  - tre utländska medborgare från tredje land
    - de bor på vinden
  - två svenska medborgare arbetar där
    - en med stöd från arbetsförmedlingen
    - en är sjukskriven på halvtid

Resultat

- Skatteverket – alla var inte var inskrivna i personalliggaren. Kassan stämde inte vid kontroll.
  - kontrollavgifter och start av vidare utredning
- Arbetsmiljöverket – bil-lyft, kompressor samt bakgavellyften på lastbil inte kontrollerade.
  - 110 000 kr i sanktionsavgifter samt två omedelbara förbud på maskiner med 30 000 kr i vite
- Polisen – omhändertog en arbetstagare som inte hade tillstånd att arbeta i Sverige samt förhörde arbetsgivaren eftersom denne anställt någon som inte hade giltigt arbetstillstånd. Brott mot utlänningslagen.
- Jämställdhetsmyndighetens regionkoordinatorer fortsätter sin kontakt med förmodade brottsoffer på egen hand och kopplar på berörda myndigheter så som socialtjänst och polis.

Återkopplingen

- Det visar sig att den som kom från arbetsförmedlingen egentligen hade stöd för arbete på en restaurang och får inte arbeta på en bilverkstad.
  - Arbetsförmedlingen startar utredning.
- Arbetstagaren som var sjukskriven på halvtid fanns inskriven i personalliggaren på heltid och arbetade full tid i verksamheten.
  - Försäkringskassan startar utredning.
- Migrationsverket hade beviljat arbetstillstånd för de andra två men arbetsmiljön var farlig och de bor i verksamheten
  - Migrationsverket startar utredning om arbetsgivarens möjlighet till beviljade arbetstillstånd i framtiden.
- Arbetsmiljöverket tipsar kommunens miljö och hälsa samt räddningstjänst då det finns boende, gasol och kemiska produkter som läcker.
- Analys samlar ihop alla genomförda kontroller för att kunna få lägesbilder så vi får en samlad bild över var vi behövs.

Modus vi sett i AKC-ärenden

- Personer erhåller ersättning för nedsatt arbetsförmåga samtidigt som de driver verksamhet
- Föräldrar som tar ut stora mängder föräldraförmåner trots att dem inte vårdar barnet
- Falska individuppgifter i samband med SGI
- Arbetar svart under tid med ersättning
- Befinner sig utomlands
- Målvakter i bolag
- Skenanställning i bolag

Frågor?

akrim.syd@polisen.se

Tips:

<https://polisen.se/om-polisen/kontakt/tipsa-polisen/arbetslivskriminalitet-tipsa/>

Sök

Meny

Anmäl brott eller förlust Tipsa polisen

[Startsida](#) / [Om polisen](#) / [Kontakt](#) / [Tipsa polisen](#)

Tipsa polisen

Har du sett eller hört något som skulle kunna hjälpa polisen att upptäcka, förebygga eller utreda brott?

Exempel på tips som kan hjälpa polisen

Tipsa via webben

För tips som inte gäller pågående brott, eller en akut situation, kan du med fördel snabbt och enkelt tipsa polisen via webben.

[Tipsa polisen](#)

[Tipsa om arbetslivskriminalitet](#)

Ring 112 om brottet händer just nu

Tipsa via 114 14

Relaterat innehåll

[Kontakt - polisens adresser](#)

[Hjälp polisen](#)

[Kalla fall - olösta mord och dråp](#)

Arbetslivskriminalitet – Tipsa oss!

Har du sett eller hört något som du misstänker kan handla om arbetslivskriminalitet. Då är det viktigt att du tipsar oss.

Have you seen or heard something that you suspect may be about workplace crime. Then it is important that you let us know.

Exempel på arbetslivskriminalitet

- Företagaren får stöd eller bidrag utan att ha rätt till det.
- Arbetstagarna saknar arbetstillstånd eller har fått betala för sitt tillstånd.
- Anställningen har skett genom tvång eller vilseledande uppgifter.
- Arbetstagaren är i beroendeställning till sin arbetsgivare.
- Arbetstagaren får betala tillbaka hela eller delar av lönen, eller så har arbetsgivaren tillgång till arbetstagarens bankkort eller bank-ID.
- Arbete sker på farliga arbetsplatser och arbetstagaren saknar den skyddsutrustning som krävs.
- Arbetstagaren får arbeta långa och många dagar.
- Arbetstagaren bor på arbetsplatsen, eller under mycket enkla förhållanden till en hög kostnad.

Tack

Länsstyrelsen
Kronoberg